

Af Kristian Pihl Lorentzen, [Hermelinvej 4](#), Ans
MF og medlem af Miljø- og Fødevarerudvalget for Venstre

Drop skyttegravskrig om vandløb

Byrådsmedlem for SF, Søren Gytz Olesen (SGO) kom i Viborg Stifts Folkeblad den 5/2 med en længere svada imod min politisk kamp for at få overfladevandet ledt mere effektivt ud til havet. Det er naturligvis helt i orden, at SGO har et helt anden tilgang end min. Alligevel vil jeg opfordre til, at vi i denne vigtige debat undgår en gold skyttegravskrig, men i stedet finder sammen om en bred vifte af brugbare løsninger på et alvorligt samfundsproblem. Helt overordnet handler det om natursyn. Jeg må forstå på SGO, at det er helt i orden med hyppige oversvømmelser og snigende forsumpning af vores ådale, der bør leveres "tilbage til naturen". Og her skiller vandene. Jeg tager udgangspunkt i, at Danmark var, er og bliver et kulturlandskab, der er formet af mennesker og hvor der skal være plads til mennesker og deres samfundsnyttige aktivitet - også langs vore vandløb. Vi er et land kendetegnet ved et betydeligt overskud af nedbør og hovedformålet med vandløbene er at lede vandet effektivt ud til havet. Alt sammen med skyldig hensyntagen til fauna og flora langs vandløbene. Det er ikke uden grund, at kommunerne som vandløbsmyndighed er pålagt at lave vandløbsregulativer. Det er for at undgå store tab for samfundet og grundejerne som følge af hyppige oversvømmelser og forøget vandstand. I de senere år har vi set en kraftig forværring af situationen på grund af øget vandmængde samtidig med at vandføringsevnen mange steder er blevet reduceret som følge af mangelfuld vedligeholdelse og dermed manglende efterlevelse af vandløbsregulativerne. Derfor skal vi gennemføre en velgennemtænkt modernisering af love og regler med følgende fokuspunkter: 1) Langt mere fokus på effektiv afledning af vandet mod havet - dvs. øget vandføringsevne i specielt større vandløb. Herunder bør udfordringen med vandløbene tænkes ind i klimahandlingsplaner. Der er jo ikke nok, at sørge for store kloakrør, hvis åerne ikke har fornøden vandføringsevne, 2) En helhedsorienteret planlægning for større vandløb på tværs af kommunegrænser, fx Nørreåen og Gudenåen, så oversvømmelser ikke blot eksporteres til nabokommunen. 3) En konsekvent revision af gældende vandløbsregulativer når der opstår markante ændringer såsom øget vandmængde som følge af flere befæstede arealer og monsterregn som følge af klimaforandringer. 4) En anerkendelse af, at store dele af vores landsbrugs- og skovdrift er totalt afhængig af effektiv dræning. Vedvarende forhøjet vandstand i vandløb har forsumpende og stor tabsgivende effekt langt fra selve åen - det glemmes ofte i debatten. 5) At grødeskæring beviseligt har en positiv effekt i sommerhalvåret - bare spørg lodsejerne langs Gudenåen, hvor vandremuslingens fremmarch og det deraf følgende klare åvand har medført en eksplosion i grødevæksten. 6) At der i mange vandløb ad åre er opstået "propper i hullet" i form af aflejringer af sand og sediment, der bremser vandet og medfører en vedvarende forhøjet vandstand - med deraf følgende forsumpning af terrænet, der således ikke er klar til at opsuge vand når det for alvor regner. Ganske som en svamp, der hele tiden er gennemvædet. Eksempelvis er der aflejringer, hvor Nørreåen støder sammen med Gudenåen, hvilket givet problemer mange kilometer derfra opstrøms. Propperne skal fjernes. 7) At vi skal satse på en bred vifte af virkemidler. Herunder dobbelt vandløbsprofil, der kunne være en god løsning ved Bjerringbro og en række andre steder, hvor der er brug for at holde vandet i selve åen.

Andre steder kan forsinkelsesbassiner i form af oversvømmede engarealer være en løsning. Men det er absolut ikke en snuptagsløsning, der løser alle problemer. Specielt ikke, hvis problemet er en vedvarende forhøjet vandstand og forsumpet terræn. Under alle omstændigheder bør sådanne tiltag ske i tæt dialog med lodsejerne og med fuld kompensation af tab. 8) Vi skal skelne mellem de forskellige typer vandløb. Der er naturligvis stor forskel på, hvilke virkemidler, der skal bruges i kunstige grøfter, bække og større åer. 9) I den videre proces frem til en moderne og effektiv vedligeholdelse af vandløb skal vi sørge for en god dialog med alle interessenter omkring vore vandløb, herunder kommunerne, sportsfiskere, skovbrugere, landmænd og andre naturfolk. Eksempelvis er mange sportsfiskere ikke interesserede i søvnige vandløb med langsom strøm og høj vandstand. Fiskene trives faktisk bedst med rislende strøm. Konklusion: Lad os nu ikke grave politiske grøfter i denne vigtige sag. I stedet skal vi tage udgangspunkt i, at en samfundets behov for effektiv afvanding af det danske landskab sagtens kan gå hånd i hånd med et udstrakt hensyn til natur, miljø og sportsfiskeri.